

24-05-2007
13578-

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.40/4006-1009
KONU :

044044 *15.05.2007

TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI
ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ
Büyükdere Caddesi No: 173
1.Levent Plaza A Blok Kat: 4
34394 1. Levent
İSTANBUL

Başkanlığımız tarafından Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 07.09.2006 tarihli yazısına cevaben verilen, hacizli menkul kıymetlerin satışı veya nakde dönüşmesi ile aracı kurumların iflas etmesi hallerinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi kapsamında yapılacak tevkifata ilişkin 10.05.2007 tarih ve B.07.1.GİB.0.40/4006-1009-42418 sayılı özelgenin bir örneği ekte gönderilmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Başkan a.

Feyyaz YAZAR
Gelir İdaresi Grup Başkanı

EK: 1

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.40/4006- 1009
KONU :

10 MAYIS 2007 42418

ADALET BAKANLIĞINA
(Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü)

İLGİ: 07.09.2006 tarih ve B.03.0.HİG.0.00.00.03-647.03.02-146-2006-18797 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ve ekinin incelenmesinden, Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi kapsamında bankalar ve aracı kurumlarca yerine getirilen tevkifat yükümlülüğünün, hacizli menkul kıymetlerin satışı veya nakde dönüşmesi ile aracı kurumların iflas etmesi hallerinde kim tarafından yerine getirileceği konusunda tereddüte düşüldüğü anlaşılmış olup, konuya ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesinin 1 numaralı fıkrasında,

“ Bankalar ve aracı kurumlar takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla;

- a) Alım satımına aracılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının alış ve satış bedelleri arasındaki fark,
- b) Alımına aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının itfası halinde alış bedeli ile itfa bedeli arasındaki fark,
- c) Menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının tahsiline aracılık ettikleri dönemsel getirileri (herhangi bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracına bağlı olmayan),
- d) Aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler

Üzerinden % 15 oranında vergi tevkifatı yaparlar.” hükmü yer almakta olup, konuyla ilgili açıklamalar 257 ve 258 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinde yapılmıştır.

Bilindiği üzere, İcra İflas Kanununun 184 üncü maddesinde, iflas açıldığı zamanda müflisin haczi kabil bütün malları hangi yerde bulunursa bulunsun bir masa teşkil edileceği ve alacakların ödenmesine tahsis olunacağı, iflasın kapanmasına kadar borçlunun uhdesine geçen malların masaya gireceği, 191 inci maddesinde, borçlunun iflas açıldıktan sonra masaya ait mallar üzerinde her türlü tasarrufunun alacaklılara karşı hükümsüz kaldığı, 226 nci maddesinde ise masanın kanuni temsilcisinin iflas idaresi olduğu, idarenin masanın menfaatlerini gözetmek ve tasfiyeyi yapmakla mükellef bulunduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi kapsamında bankalar veya aracı kurumlarca yerine getirilecek tevkifat sorumluluğu ise, bankalar ve aracı kurumların elde edilmesine aracılık ettikleri kazançlar ile ilgili olup, kurumların kendi portföylerinde bulunan

menkul kıymetler veya diğer sermaye piyasası araçlarından elde ettikleri kazançlar üzerinden Geçici 67 nci maddeye göre tevkiyat yapılmayacaktır.

Dolayısıyla, müflis aracı kurumların kendi portföylerine dahil menkul kıymetlerle ilgili olarak elde ettikleri gelirler kurum kazancının bir unsuru olduğundan, Geçici 67 nci maddenin 1 numaralı fıkrasına göre, tevkiyata tabi tutulmaları söz konusu değildir.

Müflis aracı kurumların yatırım hesaplarında yer alan hisse senetlerinin müşterilerin talepleri doğrultusunda diğer banka veya aracı kurumlardaki kendi adlarına açılmış hesaplara virmanlanması da, Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesine göre tevkiyat yükümlülüğü doğuran bir işlem değildir. Ancak, söz konusu yatırımcıların hisse senetlerinden kaynaklanan hakları iflas masasına girmemekle birlikte, iflas idaresince, nakli istenen kıymetle ilgili alış bedeli ve alış tarihinin, kıymetin ileride satılması halinde tevkiyat matrahının hesaplanmasında esas alınmak üzere naklin yapıldığı kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesinin 1 numaralı fıkrasına göre tevkiyat yapılması gereken hallerde ise, tevkiyat yapma sorumluluğu banka ve aracı kurumlara ait olmakla birlikte, iflas halinde müflis aracı kuruma ait bu sorumluluk aracı kurumların tasfiyesini yürüten iflas idaresi tarafından yerine getirilecektir. Bu çerçevede, iflas idaresinin, alım-satıma aracılık eden banka veya aracı kurumlardan alış tarihi, alış fiyatı, satış fiyatı gibi bilgileri almak suretiyle tevkiyat yapacağı ve yapılan tevkiyata ilişkin beyanname verme yükümlülüğünü (müflis aracı kurumlar tarafından tevkiyat edilmekle birlikte, iflas sebebiyle ilgili aracı kurum tarafından beyan edilemeyen vergilere ilişkin beyanname verme yükümlülüğü dahil) yerine getireceği tabiidir.

Ayrıca, icra müdürlükleri veya alacaklı tahsil dairelerince haczedilen ve icra müdürlüklerinin başvurusu üzerine İ.M.K.B Resmi Müzayede Pazarı'nda bir aracı kurum aracılığı ile satılarak, satış bedelleri doğrudan icra müdürlüğü hesabına gönderilen menkul kıymetlere ilişkin (itfa gelirleri dahil) tevkiyat yükümlülüğü ise, işleme aracılık eden aracı kurum tarafından yerine getirilecektir. Haczedilen hisse senetlerinin İ.M.K.B Resmi Müzayede Pazarı'nda satışında, tevkiyatı yapacak aracı kurumun ilk alımı gerçekleştiren banka veya aracı kurumdan alış tarihi, alış fiyatı gibi bilgileri esas alarak işlem yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Başkan a.

Adnan ERTÜRK
Gelir İdaresi Daire Başkanı

- DAĞITIM: 1. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
2. Türkiye Bankalar Birliği
3. Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği